

KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

6. aprill 2004,

millega kehtestatakse külmikutele ühenduse ökomärgise andmise muudetud ökoloogilised kriteeriumid ja muudetakse otsust 2000/40/EÜ

(teatavaks tehtud numbri K(2004) 1414 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2004/669/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuli 2000. aasta määrust (EÜ) nr 1980/2000 ühenduse muudetud ökomärgise andmise süsteemi kohta,⁽¹⁾ eriti selle artikli 6 lõike 1 teist lõiku, ning olles konsulteerinud Euroopa Liidu Ökomärgise Komisjoniga,

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EÜ) nr 1980/2000 järgi võib ühenduse ökomärgise anda tootele, mille omadused võimaldavad sellel märkimisväärselt mõjutada kõige tähtsamate keskkonnaaspektide parandamist.

(2) Määruses (EÜ) nr 1980/2000 on sätestatud, et ökomärgise andmise eritingimused kehtestatakse tooterühmade kaupa.

(3) Selles on samuti sätestatud, et ökomärgise andmise kriteeriumid ja nende kriteeriumidega seotud hindamis- ja kontrollinõuded vaadatakse läbi õigel ajal enne iga tooterühma kriteeriumide kehtivusaja lõppu.

(4) Turu arengu arvessevõtmiseks on vaja muuta ökoloogilisi kriteeriume, mis on kehtestatud komisjoni 16. detsembri 1999. aasta otsusega 2000/40/EÜ, millega kehtestatakse külmikutele ühenduse ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid.⁽²⁾ Ühtlasi tuleb muuta selle otsuse kehtivusaega.

(5) Vastu tuleks võtta uus otsus, et kehtestada selle tooterühma ökoloogilised kriteeriumid, mille kehtivusaeg oleks 3 aastat.

(6) Asjakohane on võimaldada üleminekuperiood kestusega mitte üle kaheksateistkümnepäevasele kuu neile tootjatele, kelle toodetele on ökomärgis antud enne 1. maid 2004 või kes on esitanud asjakohase taotluse enne seda kuupäeva, et anda neile piisavalt aega oma toodete vastavusse viimiseks uute kriteeriumidega.

(7) Käesolevas otsuses ettenähtud meetmed põhinevad määruse (EÜ) nr 1980/2000 artikli 13 alusel moodustatud Euroopa Liidu Ökomärgise Komisjoni väljatöötatud kriteeriumide projektil.

(8) Käesolevas otsuses ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1980/2000 artikli 17 alusel loodud komitee arvamusega,

⁽¹⁾ EÜT L 237, 21.9.2000, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 13, 19.1.2000, lk 22. Otsust on muudetud otsusega 2004/214/EÜ (ELT L 67, 5.3.2004, lk 23).

VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Selleks et külmikutele võiks määruse (EÜ) nr 1980/2000 alusel anda ühenduse ökomärgise, peavad külmikud kuuluma artiklis 2 määratletud tooterühma "Külmikud" ja vastama käesoleva otsuse lisas kindlaksmääratud ökoloogilistele kriteeriumidele.

Artikkel 2

Tooterühm "Külmikud" hõlmab kõik kodumajapidamises kasutatavad elektritoitega külmikud, sügavkülmutatud toiduainete hoiukambrid, toiduainete sügavkülmikud ja nende kombinatsioonid. Siia ei kuulu seadmed, mille puhul kasutatakse muid energiaallikaid, näiteks akusid.

Artikkel 3

Haldusotstarbel antakse tooterühmale "Külmikud" koodnumber "012".

Artikkel 4

Otsuse 2000/40/EÜ artikkel 3 asendatakse järgmisega:

"Artikkel 3

Käesolevat otsust kohaldatakse kuni 30. aprillini 2004."

Artikkel 5

Käesolevat otsust, välja arvatud artikkel 4, kohaldatakse 1. maist 2004 kuni 31. maini 2007.

Tooterühma "Külmikud" kuuluvate toodete tootjad, kellele on enne 1. maid 2004 juba antud ökomärgis, võivad selle märgise kasutamist jätkata 31. oktoobrini 2005.

Tooterühma "Külmikud" kuuluvate toodete tootjad, kes on enne 1. maid 2004 juba taotlenud ökomärgist, võivad ökomärgise saada otsuse 2000/40/EÜ tingimustel. Sel juhul võib ökomärgist kasutada kuni 31. oktoobrini 2005.

Artikkel 6

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 6. aprill 2004

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Margot WALLSTRÖM

LISA

ÖKOLOOGILISED KRITEERIUMID

RAAMTINGIMUSED

Ökomärgise saamiseks peab seade vastama käesolevas lisas kindlaksmääratud kriteeriumidele, mille eesmärgiks on edendada:

- energia kasutamisega seotud keskkonnakahjude ja ohtude (üleilmne soojenemine, hapestumine, taastumatute ressursside ammendumine) vähendamist energiatarbe vähendamise abil,
- osoonikihti kahandada võivate ja muude ohtlike ainetega seotud keskkonnakahjustuste ja -riskide vähendamist nende ainete kasutamise vähendamise teel,
- üleilmset soojenemist põhjustada võivate ainetega seotud keskkonnakahjustuste ja -riskide vähendamine.

Need kriteeriumid soodustavad heade tavade rakendamist (optimaalne keskkonnakasutus) ja suurendavad tarbija keskkonnateadlikkust.

Lisaks sellele soodustab plastosade märgistamine masina ringlussevõttu.

Pädevatel asutustel soovitatakse taotluste läbivaatamisel ja käesolevas lisas sätestatud kriteeriumide täitmise kontrollimisel arvesse võtta tunnustatud keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemi (EMASi) või ISO 14001 järgimist (*märkus: selliste süsteemide rakendamine ei ole nõue*).

ESMATÄHTSAD KRITEERIUMID

1. **Energiasääst**

Seadme energiatõhususe klass peab olema A+ või A++, nagu on määratletud direktiivis 94/2/EÜ, muudetud direktiiviga 2003/66/EÜ.

Taotleja peab esitama komisjoni direktiivi 94/2/EÜ artikli 2 lõikes 1, muudetud direktiiviga 2003/66/EÜ, nimetatud tehniliste dokumentide koopiaid. Nende dokumentide hulka peavad kuuluma vähemalt kolme EN 153 kohase energiatarbimise protokollid, mille korral on kasutatud CECEDi tööjuhendis esitatud üksikasjalikke mõõtmisusundeid. Nende mõõtmiste aritmeetiline keskmine peab olema eespool nimetatud normist väiksem või sellega võrdne. Energiamärgisel deklareeritud väärtus ei tohi olla kõnesolevast keskmisest väärtusest väiksem ja energiamärgisel näidatud energeetilise efektiivsuse klass peab vastama sellele keskmisele väärtusele.

2. **Külmutusagensite ja vahustusainete osoonikihti kahandada võivate omaduste vähendamine**

Külmutusahelas kasutatavate külmutusagensite ja seadme isolatsiooniks kasutatavate vahustusainete osoonikihti kahandada võivad omadused peavad võrduma nulliga.

HCFCde ja CFCde kasutamine külmutusagensina ja vahustusainete tootmiseks uutes seadmetes ning nende turuleviimine ei ole määruse 2037/2000/EÜ kohaselt lubatud.

3. **Külmutusagensite ja vahustusainete üleilmset soojenemist põhjustada võivate omaduste vähendamine**

Külmutusahelas kasutatavate külmutusagensite ja seadme isolatsiooniks kasutatavate vahustusainete üleilmset soojenemist põhjustada võivad omadused peavad võrduma 15 või olema alla selle (arvestatuna CO₂ ekvivalentidena 100 aasta jooksul).

Taotleja peab esitama deklaratsiooni selle kohta, et toode vastab käesolevatele nõuetele. Taotleja ja/või vajaduse korral tema tarnija(d) peab (peavad) näitama taotlust hindavale pädevale asutusele, milliseid külmutusagensid ja vahustusaineid on kasutatud ning esitab (esitavad) üksikasjad nende üleilmset soojenemist põhjustada võivatest omadustest.

LISAKRITEERIUMID

4. **Kasutusea pikendamine**

Ühildatavate varuosade kättesaadavus ja teenindamine tagatakse 12 aasta jooksul pärast tootmise lõpetamist.

Taotleja peab esitama deklaratsiooni selle kohta, et toode vastab käesolevale nõudele.

5. Tagasi- ja ringlussevõtmine

Valmistaja peab võimaldama toote ja vahetatavate osade tasuta tagasiandmise ringlussevõtmiseks, välja arvatud kasutaja poolt saastatud esemed (näiteks meditsiini- või tuumaasutustest pärinevad seadmed).

Lisaks sellele peab seade vastama järgmistele kriteeriumidele:

5.1. Valmistaja peab arvesse võtma seadme lahtimonteeritavust ning esitama lahtimonteerimisaruande. Aruandes kinnitatakse muu hulgas järgmist:

- liited on kergesti leitavad ja ligipääsetavad,
- elektroonilised koostud on kergesti leitavad ja lahtivõetavad,
- toodet on kerge lahti võtta üldiselt kättesaadavate tööriistade abil,
- mitteühildatavad ja ohtlikud materjalid on eraldatavad.

5.2. Üle 50 grammi raskused plastosad peavad olema kustumatu ISO 11469 kohase materjali identifitseeriva märgistusega. Seda kriteeriumi ei kohaldata ekstrudeeritud plastmaterjalist osade suhtes.

5.3. Plastosad ei tohi sisaldada PBB või PBDE leegiaeglusteid. Plastosad ei tohi sisaldada kloroparafiiniga leegiaeglusteid (ahela pikkus 10–13 C aatomit, kloori sisaldus üle 50 massiprotsendi, CASi nr 85535-84-8). Taotleja peab esitama deklaratsiooni selle kohta, et toode vastab käesolevale nõudele.

5.4. Üle 25 grammi raskustes plastosades ei tohi olla leegiaeglusteid, mis sisaldavad aineid, millele on ökomärgise taotlemise ajal omistatud järgmised riskihoiatused:

Tervist ohustavad:

- R45 (võib põhjustada vähki)
- R46 (võib põhjustada pärilikul teel edasikanduvaid kahjustusi)
- R60 (võib kahjustada sigivust)
- R61 (võib kahjustada loodet)

Keskkonnale ohtlikud:

- R50 (väga mürgine veeorganismidele)
- R50/R53 (väga mürgine veeorganismidele, võib avaldada pikaajalist veekeskkonda kahjustavat toimet)
- R51/R53 (mürgine veeorganismidele, võib avaldada pikaajalist veekeskkonda kahjustavat toimet),

nagu on määratletud nõukogu direktiivis 67/548/EMÜ.⁽¹⁾

Seda nõuet ei kohaldata leegiaeglustite puhul, mis muudavad kasutamisel oma keemilisi omadusi nii, et neid ei ole põhjust liigitada mõne eespool loetletud ohurühma alla, kusjuures töödeldud tooteosal jääb kasutuseelsesse olekusse alla 0,1% leegiaeglustist. Kõik kasutatud leegiaeglustid tuleb ära märkida (nime ja CASi numbriga) euromärgise taotlemise dokumentides, mis esitatakse pädevale asutusele.

5.5. Isolatsiooniks kasutatud külmutusagensi ja vahutusaine tüüp tuleb märkida seadmele andmesildile või selle juurde, et hõlbustada võimalikku tulevast taaskasutamist.

Taotleja peab esitama deklaratsiooni selle kohta, et seade vastab kriteeriumide 5.1, 5.2, 5.3 ja 5.5 nõuetele. Taotleja peab esitama taotlust hindavale pädevale asutusele lahtimonteeritavuse aruande koopia. Taotleja ja/või vajaduse korral tema tarnija(d) näitab (näitavad) kõnesolevale pädevale asutusele, milliseid külmutusagenseid ja vahutusaineid on kasutatud.

⁽¹⁾ EÜT L 196, 16.8.1967, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2004/73/EÜ (ELT L 152, 30.4.2004, lk 1).

Kui kasutatakse mõnda kriteeriumis 5.4. loetletud leegiaeglustit, ei tohi selle puhul olla ette nähtud ükski eelloetletud riskihoiatus, samuti ei tohi see kuuluda direktiivi 67/548/EMÜ I lisas toodud loetellu või sisalduda selle hilisemates ohtlike ainete klassifitseerimist, pakendamist ja märgistamist käsitlevates muudatustes. Kõik üle 25 grammi raskustes plastosades kasutatavad leegiaeglustid peavad olema täpsustatud (nimi ja CASi number) taotluse dokumentides.

6. Tarbijale mõeldud teave

Seadet ei tohi müüa ilma kasutusjuhendita, milles antakse nõu õige keskkonda arvestava kasutuse kohta ja milles eelkõige esitatakse:

- 6.1. kaanel või esilehel järgmine tekst: "Teavet keskkonnamõjude minimeerimiseks vajalike meetmete kohta saab käesolevast juhendist."
- 6.2. Soovitused energia optimaalse kasutuse kohta seadme töötamisel, sealhulgas:
 - 6.2.1. suunised seadme paigutamiseks ja paigaldamiseks, milles on muuhulgas määratletud vaba ruumi miinimummõõtmed seadme ümber, mis on vajalik piisava õhuringluse tagamiseks, ning samuti on märgitud, kas tarbijal on võimalik märkimisväärselt energiat säästa, paigutades seadme kütmata või vähem köetud ruumi;
 - 6.2.2. soovitus, et tarbija peaks hoiduma seadme paigutamisest soojusallika (nt ahju, radiaatori jms) kõrvale või otsese päikesevalguse kätte; soovitus, et vajaduse korral kaaluks tarbija seadme isoleerimist sein- või põrandakütte allikatest;
 - 6.2.3. soovitus, et termostaadi reguleerimine sõltub ümbritseva õhu temperatuurist ning seega tuleb temperatuuri määramisel kasutada vastavat termomeetrit (toimimisjuhend peaks olema lisatud);
 - 6.2.4. soovitus, et kuumadel toiduainetel tuleb lasta enne seadmesse paigutamist maha jahtuda, sest toiduainetest eralduv aur aitab kaasa aurusti jäätumisele, ent jahtumisaeg peaks tervishoidu ja hügieeni arvestades olema nii lühike kui võimalik;
 - 6.2.5. soovitus, et aurusti tuleb hoida puhtana paksust jääkoorikust ning et sage ülessulamine aitab jääkoorikut eemaldada;
 - 6.2.6. soovitus, et korrast ära olev uksetihend tuleks asendada;
 - 6.2.7. soovitus, et seadme ümberpaigutamisel tuleb varuda piisavalt aega enne selle uuesti sisselülitamist;
 - 6.2.8. soovitus, et kondensaator seadme tagaosas ning seadme alune ruum tuleks hoida puhas tolmust ja köögiprahist;
 - 6.2.9. teave, et eelloetletud soovituste eiramine toob kaasa suurema energiatarbimise ja sellega ka kõrgemad jooksvad kulud.
- 6.3. Soovitus, et võimaliku ohtlikkuse tõttu keskkonnale ja tervisele tuleks vältida seadme tagaosas asuva kondensaatori (soojusvaheti) mingilgi moel vigastamist ning külmutusagensi kokkupuudet keskkonnaga mõnel muul moel. Kasutusjuhendis tuleb eraldi välja tuua, et terariistu (nt nuge, korgitsere jms) ei tohi kasutada jää eemaldamiseks, sest need võivad vigastada aurustit.
- 6.4. Teave, et seade on tehtud osadest ja materjalidest (sh vedelikest), mida saab taaskasutada ja/või ringlusse võtta.
- 6.5. Soovitus selle kohta, kuidas kasutaja saab toimida seoses valmistaja pakutava tagastamisvõimalusega.

Taotleja peab esitama deklaratsiooni selle kohta, et toode vastab käesolevatele nõuetele. Taotleja peab esitama taotlust hindavale pädevale asutusele kasutamisujuhendi koopia.

7. Müra piiramine

Seadme tekitatav õhumüra arvestatuna helivõimsusele ei tohi ületada 40 dB (A) (re 1 pW).

Selleks märgitakse need andmed külmiku energiamärgisele.

Müra taseme mõõtmine ning müra käsitlev teave esitatakse vastavalt nõukogu direktiivile 86/594/EMÜ, ⁽¹⁾ kasutades EN 28960 standardit.

Seda kriteeriumi ei kohaldata komisjoni direktiivi 94/2/EÜ IV lisas 9. kategooriana "kodumajapidamises kasutatavad kastikujulised sügavkülmikud" märgitud kastikujuliste sügavkülmikute suhtes.

Taotleja peab esitama deklaratsiooni selle kohta, et toode vastab käesolevatele nõuetele.

8. Pakendid

Pakend peab vastama järgmistele nõuetele.

- 8.1. Kõik pakendi osad peavad olema taasingluse hõlbustamiseks kergelt käsitsi eri materjalideks lahutatavad.
- 8.2. Kartongpakendi kasutamisel peab see vähemalt 80 % osas koosnema ringlussevõetud materjalist.

Taotleja peab esitama tema taotlust läbivaatavale pädevale asutusele deklaratsiooni selle kohta, et toode vastab käesolevatele nõuetele, ning pakendi näidise(d).

9. Tarbijate teavitamine

Teave ökomärgisel

Ökomärgise 2. lahtris peab olema järgmine tekst:

- väike energiatarve,
- minimeeritud omadused, mis võivad tekitada üldilmset soojenemist,
- madal müratase.

Taotleja peab esitama deklaratsiooni, et toode vastab kõnesolevale nõudele ja pakendil, tootel ja/või lisatavatel dokumentidel kujutatud ökomärgise koopia.

⁽¹⁾ EÜT L 344, 6.12.1986, lk 24. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 807/2003 (ELT L 122, 16.5.2003, lk 36).